

P'ACHAKUNA

Dla 2 graczy powyżej 8 roku życia, 30-60 min.

ELEMENTY GRY

54 kafelki terenu

24 neutralne kafelki, 15 z przewagą gór, 15 z przewagą nizin

1 biała wioska

Umieszczona w centrum planszy

42 zamówienia

Dwukolorowe, umieszczone w płóciennym woreczku

57 zasobów

8 w każdym z 7 kolorów oraz 1 brązowy

6 lam w dwóch kolorach

Po 3 na gracza

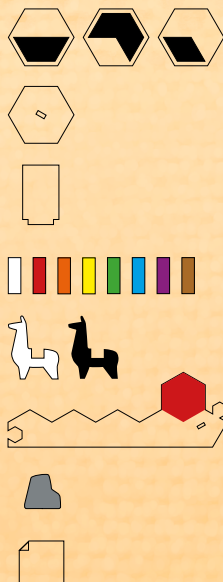
6 kafli ramki

Na każdym z narożników znajduje się wioska

3 drewniane znaczniki kamieni

Do zaznaczania obróconych kafelków terenu

1 instrukcja składania planszy

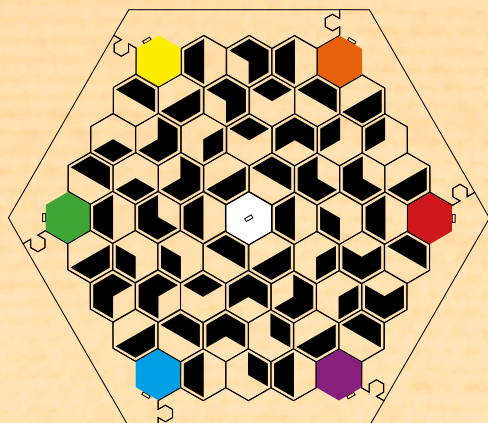
CEL GRY

W grze P'achakuna wcielacie się w kupców transportujących z pomocą swojej lamy naturalne barwniki i białą wełnę z wioski do wioski na terenie Andów. Dokonujecie w nich sprzedaży i kupna. Po dostarczeniu barwnika, mieszkańcy mogą pozwolić wam zachować pofarbowaną wełnę. Celem graczy jest zebranie wełny w 7 różnych kolorach i uszycie z niej tradycyjnego stroju. Gracz, który zrobi to jako pierwszy, wygra grę.

PRZYGOTOWANIE GRY

PLANSZA

Planszę rozłóżcie na środku stołu. Stwórzcie ramkę z 6 elementów. Kafelki terenu umieśćcie wewnątrz ramki, zgodnie z instrukcją składania planszy (Wariant A lub B). Możecie użyć instrukcji składania planszy jako podstawki, na której umieścić kafelki.

Wylusujcie po jednym zamówieniu z woreczka dla każdej wioski na planszy i umieśćcie je w odpowiednim wyłobieniu na kafelku. Pamiętajcie, że kolor na zamówieniu **nie może** być taki sam, jak wioski, w której się znajduje, np. w czerwonej wiosce **nie może** być zamówienia z tym kolorem. Jeśli na wylosowanym zamówieniu znajduje się kolor wioski, wrzucicie je z powrotem do woreczka i wylusujcie kolejne. Na początku gry **nie może** być żadnych zamówień z kolorem **białym**.

Posegregujcie zasoby według kolorów i umieśćcie je obok planszy.

PRZYGOTOWANIE GRACZY

Gracze wybierają, jakim kolorem będą grać. Każdy otrzymuje 1 lamę w wybranym kolorze. Na jej plecach umieszcza biały zasób i kładzie ją na kafelku białej wioski w centrum planszy. Dwie pozostałe lamy położcie obok planszy, będziecie mogli je kupić podczas gry.

Białe lamy mogą poruszać się wyłącznie po nizinach, a czarne wyłącznie po górach.

Grę rozpoczyna gracz prowadzący białą lamę. Drugi gracz otrzymuje brązowy zasób, który może wykorzystać do zakupu lam lub obrócenia kafelka. Kładzie go przed sobą.

PRZEBIEG GRY

Gracze rozgrywają naprzemiennie tury. Podczas tury każdy gracz wykonuje w kolejności poniższe akcje:

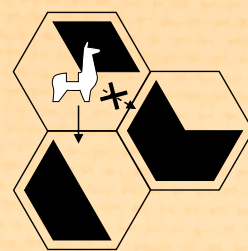
1. Obrót kafelka terenu

Gracz może obrócić 1 kafelek terenu w dowolny sposób (0-360°). Jeśli chce, może obrócić kolejny kafelek, opłacając koszt 2 dowolnych zasobów. **Nie można** obracać kafelków z lamą.

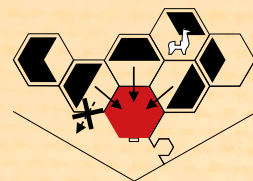
Po wykonaniu tej akcji, gracz zaznacza **wszystkie** obrócone kafelki znacznikiem kamienia oraz zdejmuje z planszy te użyte w turze poprzedniego gracza. Zaznaczone kafelki **nie mogą** zostać obrócone przez drugiego gracza w jego następnej turze.

2. Ruch lamą

Gracz musi poruszyć lamę **przynajmniej o 1 kafelek terenu**. Lama może poruszyć się na dowolny kafelek terenu lub wioski (niezależnie od pokonanego dystansu), o ile porusza się nieprzerwaną drogą tego samego typu. Jeśli lama poruszy się na kafelek wioski, **musi zakończyć swój ruch**. Lama **nie może** poruszać się na inny typ terenu, niż pozwala na to jej kolor. Lama będąca w wiosce na początku tury **nie musi** wykonywać ruchu.

Z wyjątkiem wioski, lamy **nie mogą** poruszać się na elementy ramki. Lamy mogą wejść do białej wioski z 6 kafelków terenu, a do wioski położonej na ramce z 3 kafelków terenu.

Na jednym kafelku terenu czy wioski może znajdować się kilka lam.

3. Wymiana

Za każdą lamę, która znajduje się w wiosce, gracz może wykonać jedną wymianę: sprzedać zasoby oraz kupić lamę.

Sprzedaż:

Jeśli lama znajduje się w wiosce o innym kolorze niż niesiony przez nią zasób, gracz **może go sprzedać**.

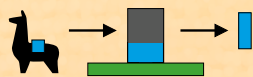

Są 3 możliwe scenariusze sprzedaży:

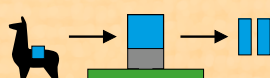
i. Jeśli lama niesie zasób, który **nie znajduje się na zamówieniu**, gracz może go sprzedać. Zasób należy odłożyć na odpowiedni stos. Gracz nie otrzymuje nic w zamian. Zamówienie należy odłożyć obok planszy.

ii. Jeśli lama niesie zasób, który **znajduje się na zamówieniu w jego dolnej części**, gracz może go sprzedać. Zdejmuje zasób z lamy i **dobiera go do swojej puli**. Zamówienie należy odłożyć obok planszy.

iii. Jeśli lama niesie zasób, który **znajduje się na zamówieniu w jego górnej części**, gracz może go sprzedać. Zdejmuje zasób z lamy, **dobiera dodatkowy zasób w tym samym kolorze ze stosu i dodaje oba do swojej puli**. Zamówienie należy odłożyć obok planszy.

Gracz może dokonać tylko 1 akcji sprzedaży w wiosce podczas swojej tury.

Odłożone zamówienia kładźcie obok planszy. **Nie umieszczajcie** ich z powrotem w woreczku.

Gdy gracz wskutek sprzedaży otrzymuje zasób w kolorze, którego jeszcze nie miał, **umieszcza go w jednym z siedmiu wycięć** przed sobą. Jeśli gracz zdobywa zasób w kolorze, który już posiada, **umieszcza go przed sobą. Pule gracza stanowią zasoby w wycięciach i poza nimi**.

Zakup:

Gracz może zakupić lamę w swoim kolorze. Koszt lamy to 4 zasoby w dowolnym kolorze. Nowo zakupioną lamę gracz umieszcza w wiosce, w której ją kupił. Gracz może mieć **maksymalnie 3 lamy**. Każda z nich porusza się **niezależnie** od innych.

4. Uzupełnianie zamówień

Na końcu tury gracza należy uzupełnić zamówienia w wioskach, w których ich nie ma. Należy **wylosować zamówienie z woreczka** i umieścić je w wiosce. Pamiętajcie, że kolor na zamówieniu **nie może być taki sam, jak kolor wioski**. Kiedy w woreczku nie będzie już zamówień, umieśćcie w nim wszystkie zamówienia leżące obok planszy.

Gracz **umieszcza na wszystkich swoich lamach**, które nic nie niosą (po sprzedaży lub nowo kupionych), **zasób w kolorze wioski, w której się znajdują**.

Koniec gry

Pierwszy gracz, który w **swojej puli będzie miał 7 zasobów w różnych kolorach** (oprócz brązowego), zostaje zwycięzcą.

TŁO

W języku Quechua, P'achakuna oznacza „materiały”. Barwienie wełny lam i alpaka ma wieloletnią tradycję na terenie Peru i Boliwii

oraz jest praktykowane do dziś. Mieszkańcy z dumą noszą te kolorowe stroje, które różnią się zależnie od regionu.

Każda z siedmiu wiosek w grze P'achakuna skupia się na jednym z naturalnych barwników. Lamy hodowane w centralnej wiosce są źródłem białej wełny, która może zostać zabarwiona lub użyta w swoim naturalnym kolorze. Czerń i brąz to również naturalne kolory wełny. Kolor zielony uzyskuje się z liści krzewu „Ch'ill-ka”. Żółty barwnik uzyskuje się z kwiatów krzewu „Qolle”. Kolor pomarańczowy otrzymuje się z kory drzewa „yanali”. Koszenila, czyli mocno intensywny, czerwony barwnik, pozyskiwany jest wysuszonych, zmielonych owadów, zwanych czerwcami kaktusowymi. Liście indygowców i fioletowa kukurydza zapewniają barwniki niebieski i fioletowy.

Ta gama kolorów jest żywym dowodem na kreatywność i bliskość z naturą ludności andyjskiej. Należy jednak pamiętać, że każda wioska ma swoje barwniki i kolory, różniące się intensywnością i nasyceniem. Możliwych wariacji jest nieskończenie wiele.

W grze P'achakuna chcemy uhonorować tę wspaniałą tradycję, dlatego w każdej kopii znajdziecie ręcznie robiony woreczek pochodzący z Boliwii, za który szwacze otrzymali godziwą zapłatę. Są nimi młodzi ludzie, których uratowano z ulicy w ramach projektu „Luz de Esperanza”. Dzięki temu projektowi mają oni szansę na ukończenie szkoły i naukę zawodu.

Dziękujemy za zakup tej gry i wspieranie naszego projektu. Więcej produktów (wytworzonych w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju) znajdziecie w naszym sklepie: www.treecer.com/en/store

Gra P'achakuna została stworzona we współpracy ze szwajcarską fundacją Suyana. www.suyana.ch

Autorzy
Moreno Vogel, Stefan Kraft

Ilustracje
Johanna Tarkela
www.johannatarkela.com

Projekt graficzny
Treeceratops
www.treecer.com

Instrukcja
Marc Dür, Samuel Luterbacher

Tłumaczenie
Michał Szewczyk

Korekta
Anna Kisiel, Michał Kisiel

Wydawca
Treeceratops
www.treecer.com
info@treecer.com

P'achakuna © Treecer GmbH Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie i w jakikolwiek sposób wykorzystywanie produktu w celach komercyjnych bez zgody autora jest surowo zabronione.